

Програма підготовки магістрів в галузі знань 14 – «Електрична інженерія» зі спеціальності 141- «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

«Охорона праці в галузі»

**60 год. / 2 кредити ЕКТС
(15 год. лекцій, 15 год. практичних занять)**

Навчальний контент

Модуль 1. Система управління охороною праці в галузі; проблеми фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії в галузі

Тема 1. Міжнародні норми в галузі охорони праці. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі. Система управління охороною праці в організації. Актуальні проблеми охорони праці в наукових дослідженнях.

Тема 2. Стан умов праці в галузі.

Тема 3. Поліпшення стану виробничого середовища, зменшення важкості та напруженості трудового процесу.

Модуль 2. Проблеми профілактики виробничого травматизму та пожежна безпека в галузі

Тема 4. Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків.

Тема 5. Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності.

Тема 6. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.

Тема 7. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах.

Програма підготовки магістрів в галузі знань 14 – «Електрична інженерія» зі спеціальності 141- «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

«Охорона праці в галузі»

**60 год. / 2 кредити ЕКТС
(15 год. лекцій, 15 год. практичних занять)**

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Перевірочний розрахунок системи опалення виробничих та офісних приміщень	2
2	Розрахунок вентиляції виробничого приміщення	2
3	Розрахунок штучного освітлення виробничого приміщення. Перевірочний розрахунок природного освітлення	2
4	Розрахунок звукоізоляції	2
5	Розрахунок захисного заземлення	2
6	Розслідування нещасного випадку в галузі	2
7	Методи аналізу, прогнозування, профілактики виробничого травматизму та професійних захворювань	2
8	Розробка інструкції з охорони праці для професії (за галузевим спрямуванням)	1
Разом		15

Програма підготовки магістрів в галузі знань 14 – «Електрична інженерія» зі спеціальності 141- «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

«Охорона праці в галузі»

**60 год. / 2 кредити ЕКТС
(15 год. лекцій, 15 год. практичних занять)**

Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота з курсу «Охорона праці в галузі» включає такі форми:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- самостійна робота з літературою та джерелами для опрацювання актуальних питань курсу.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Міжнародні норми в галузі охорони праці. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі. Система управління охороною праці в галузі, її складові та функціонування. Функціонування системи управління охороною праці в галузі	6
2	Стан умов праці у галузі	4
3	Поліпшення стану виробничого середовища, зменшення важкості та напруженості трудового процесу	4
4	Травмонебезпечні виробничі фактори та стан виробничого травматизму у галузі	4
5	Підвищення безпеки праці та профілактика виробничого травматизму у галузі	4
6	Фактори пожежної небезпеки галузевих об'єктів	4
7	Заходи та засоби систем попередження пожеж та протипожежного захисту у галузі	4
Разом		30

Програма підготовки магістрів в галузі знань 14 – «Електрична інженерія» зі спеціальності 141- «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

«Охорона праці в галузі»

**60 год. / 2 кредити ЕКТС
(15 год. лекцій, 15 год. практичних занять)**

Завдання для поточного та підсумкового контролю

1. Охорона праці як невід’ємна складова соціальної відповідальності.
2. Міжнародні норми соціальної відповідальності.
3. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці. Основні напрямки співробітництва.
4. Законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі.
5. Показчик нормативно-правових актів з питань охорони праці.
6. Галузеві програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.
7. Положення про організацію системи управління охороною праці в галузі.
8. Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці (СУОП).
9. Забезпечення функціонування та побудова СУОП в організації.
10. Положення про СУОП, структура та зміст його розділів.
11. Планування заходів з охорони праці.
12. Галузеві системи управління охороною праці.
13. Мета та принципи функціонування. Організаційна та функціональна структури СУОПГ.
14. Регіональні системи управління охороною праці, мета, принципи та основні функції.
15. Служби охорони праці місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.
16. Мета та завдання розслідування нещасних випадків.
17. Обов’язки роботодавця щодо розслідування нещасних випадків.

18. Обставини, за яких проводиться розслідування.
19. Встановлення зв'язку нещасного випадку з виробництвом.
20. Розслідування та облік нещасних випадків, хронічних професійних захворювань і отруєнь на виробництві.
21. Спеціальне розслідування нещасних випадків.
22. Організація розслідування, склад комісій з розслідування, основні документи.
23. Особливості розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру.
24. Дослідження та профілактика виробничого травматизму.
25. Звітність та інформація про нещасні випадки, аналіз їх причин.
26. Основні причини виробничих травм та професійних захворювань.
27. Розподіл травм за ступенем тяжкості.
28. Методи дослідження виробничого травматизму.
29. Основні технічні та організаційні заходи щодо профілактики травматизму та професійної захворюваності в галузі.
30. Аналіз умов праці у галузі за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу.
31. Загальні вимоги безпеки в галузі. Вимоги безпеки під час експлуатації основного технологічного обладнання, при підготовці сировини та при виробництві продукції.
32. Вимоги безпеки до розміщення обладнання та утримання робочих місць. Забезпечення безпеки контрольно-вимірювальних приладів, автоматизованих систем управління, сигналізації та зв'язку.
33. Вимоги до санітарного контролю за станом повітря робочої зони.
34. Вимоги до засобів індивідуального захисту.
35. Особливості заходів електробезпеки на підприємствах галузі.
36. Вимоги безпеки до виробничих і допоміжних приміщень.
37. Утримання території підприємств галузі.

38. Особливості охорони праці при ремонтних роботах, під час вантажно-розвантажувальних робіт.
39. Вимоги безпеки праці під час експлуатації систем опалення, вентиляції і кондиціонування повітря.
40. Вимоги до працівників певних категорій і порядок допуску їх до роботи.
41. Санітарно-гігієнічні вимоги до умов праці в галузі.
42. Шкідливі хімічні речовини, біологічні чинники, виробничий пил.
43. Вібрація, шум, інфразвук, ультразвук.
44. Виробничі випромінювання.
45. Мікроклімат робочої зони.
46. Важкість праці: Динамічні, статичні навантаження.
47. Напруженість праці.
48. Увага, напруженість аналізаторних функцій, емоційна та інтелектуальна напруженість, монотонність праці.
49. Організація наукових досліджень та основні наукові проблеми в галузі охорони праці.
50. Наукова база охорони праці.
51. Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці, галузеві науково-дослідні інститути з питань охорони праці, відділи та лабораторії з питань охорони праці галузевих науково-дослідних інститутів.
52. Програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища. Загальнодержавна (національна), галузеві, регіональні програми.
53. Аналіз професійного та виробничого ризиків.
54. Аналіз, прогнозування, профілактика травматизму та професійної захворюваності.
55. Автоматизовані системи управління охороною праці, обліку, аналізу та дослідження травматизму.
56. Травмонебезпечні робочі місця і професії в галузі.
57. Розподіл причин виробничих травм в галузі за питомою вагою.

58. Тяжкість виробничого травматизму в галузі.
59. Основні напрями попередження виробничого травматизму в умовах галузі.
60. Напрями робіт щодо профілактики виробничого травматизму в галузі.
61. Заходи та засоби забезпечення безпеки при стихійних лихах і катастрофах.
62. Класи виробничих та складських приміщень по вибуховій та пожежній небезпеці.
63. Вогнестійкість будівельних конструкцій і матеріалів.
64. Забезпечення безпечної евакуації персоналу.
65. Пожежна безпека технологічного устаткування, електрообладнання, систем опалення, вентиляції.
66. Державний пожежний нагляд.
67. Пожежна профілактика при проектуванні і експлуатації промислових об'єктів, будинків, споруд, технологічного обладнання.
68. Пожежна сигналізація і зв'язок.
69. Засоби гасіння пожеж.
70. Протипожежне водопостачання.
71. Первинні засоби пожежогасіння.
72. Автоматичні засоби пожежогасіння на об'єктах галузі.
73. Органи державного нагляду за охороною праці.
74. Основні принципи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.
75. Держгірпромнагляд. Права і відповідальність посадових осіб Держгірпромнагляду.
76. Перелік питань для здійснення планових заходів державного нагляду у сфері промислової безпеки та охорони праці.
77. Проведення державного нагляду за охороною праці. Види та основні параметри проведення наглядових заходів.
78. Завдання страхування від нещасного випадку. Принципи та види страхування.

79. Суб'єкти та об'єкти страхування. Види страхування. Страховий ризик і страховий випадок.

80. Фонд соціального страхування від нещасних випадків. Правління Фонду. Виконавча дирекція Фонду.

81. Страхові експерти з охорони праці, їх функції і повноваження. Фінансування страхових виплат, соціальних послуг та профілактичних заходів. Джерела фінансування Фонду.

82. Страхові тарифи. Страхові виплати.

83. Обов'язки та права суб'єктів страхування від нещасних випадків. Обов'язки Фонду. Права та обов'язки застрахованої особи. Права та обов'язки роботодавця як страхувальника.